

รายงานการศึกษาดูงาน 2025 SDSN Thailand University Sustainability Study Tour ณ Kanazawa Institute of Technology (KIT)

*Advancing University's SDG Localization
through Transformative Leadership and
Strategic Partnerships*

11 - 14 December 2025,
Kanazawa Institute of Technology
Kanazawa, Ishikawa Prefecture, Japan

สารบัญ

ที่มาของโครงการ	04
หน่วยงานผู้ร่วมจัดโครงการ	06
สมาชิกโครงการ	09
คณะผู้จัดงาน	13
กำหนดการศึกษาดูงาน	15
สรุปสาระสำคัญจากกิจกรรม	
• Welcoming & Opening Remarks	19
• Strategic Briefing	21
• Executive Keynote 1	22
• Leadership Exchange	24
• KIT Ohgigaoka Campus tour	25
• Kaiho Industry Site Visit & Dialogue	27
• Nonoichi Kareido Visit	28
• ICT (Hakusanroku Campus) Visit	29
• Executive Keynote 2	30
ติดต่อ SDSN Thailand	32

ที่มาของโครงการ

มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญต่อการสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs) โดยเฉพาะการเป็นภาคีหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งจุดแข็งของบทบาทมหาวิทยาลัย คือ การเป็นแหล่งรวมของบุคลากรที่มีความรู้และทักษะที่หลากหลาย เป็นแหล่งรวมขององค์ความรู้ งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ที่สามารถแบ่งปันกับสังคมและนำไปใช้เพื่อการแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ นอกจากบทบาทด้านการสร้างความรู้และจัดการศึกษาแล้ว มหาวิทยาลัยยังช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านบทบาทอื่นๆ ได้อีก อาทิ การบริหารจัดการ และธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัย การสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายอื่นๆ ในสังคมเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น โดยที่ทุกภาคส่วนของมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมได้ ทั้งผู้บริหาร คณาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ ศิษย์เก่า ทุกคนล้วนแล้วแต่มีบทบาทเฉพาะของตนเองที่สำคัญกับการช่วยขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ด้วยความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในฐานะองค์กรจัดตั้งเครือข่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนประเทศไทย (Sustainable Development Solutions Network Thailand -SDSN Thailand) ซึ่ง เป็นเครือข่ายระดับชาติ ที่ได้รับการอนุมัติจัดตั้งจากเครือข่าย UNSDSN (United Nations Sustainable Development Solutions Network -SDSN) อันเป็นเครือข่ายวิชาการที่ร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติตั้งแต่ปี 2012 ในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นผู้ร่วมพัฒนาออกแบบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยปัจจุบันมีสมาชิกกว่า 1400 องค์กรวิชาการทั่วโลก ในส่วนการดำเนินงานของ SDSN Thailand มีบทบาทและภารกิจของการสนับสนุนองค์ความรู้และเครื่องมือในการเพิ่มศักยภาพ ขับเคลื่อนเครือข่าย และเชื่อมโยงเครือข่ายมหาวิทยาลัยไทยกับเครือข่ายวิชาการด้านความยั่งยืนระดับโลก โดยเฉพาะบทบาทในเชิงส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศไทยและระหว่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2568 เครือข่าย SDSN Thailand จึงได้ริเริ่มความร่วมมือกับเครือข่าย SDSN Japan และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีแห่งเมืองคานาซะวะ (Kanazawa Institute of Technology หรือ KIT) ในการพัฒนาโครงการศึกษาดูงานด้านมหาวิทยาลัยกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีแห่งเมืองคานาซะวะ (Kanazawa Institute of Technology หรือ KIT) ระหว่างวันที่ 10-14 ธันวาคม พ.ศ. 2568 เพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนบทเรียนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเป็นองค์รวมในสถาบันอุดมศึกษา โดยมีตัวอย่างบทเรียนและประสบการณ์ของมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีแห่งเมืองคานาซะวะ (Kanazawa Institute of Technology หรือ KIT) ที่มุ่งเน้นการเป็น "มหาวิทยาลัยแห่งการพลิกโฉมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน" โดยมีพันธกิจหลักคือการ เชื่อมโยงงานวิจัยและองค์ความรู้จากห้องปฏิบัติการไปสู่การประยุกต์ใช้จริงในสังคม ดังนั้นจึงเป็นโอกาสอันดียิ่งที่จะเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสร้างความเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยทั้งสองประเทศต่อไป

หน่วยงานผู้ร่วมจัดโครงการ

Sustainable Development Solutions Network Thailand (SDSN Thailand)

เครือข่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งประเทศไทย หรือ SDSN Thailand ก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อมีนาคม 2563 โดยการผนึกกำลังของ 3 องค์กรภาคหลัก ได้แก่ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (SDG Move), ศูนย์ศึกษาสันติภาพและความขัดแย้ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (สวทช.) โดยมีพันธกิจสำคัญในการเป็นศูนย์กลางบูรณาการองค์ความรู้และเครื่องมือระหว่างผู้เชี่ยวชาญทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อเร่งขับเคลื่อนประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ผ่านกลไกการเชื่อมโยงเครือข่ายมหาวิทยาลัยไทยสู่ระดับสากล พร้อมทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างนวัตกรรมและแนวทางแก้ปัญหาด้านความยั่งยืนในทุกมิติ

Sustainable Development Solutions Network Japan (SDSN Japan)

เครือข่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งประเทศญี่ปุ่น หรือ SDSN Japan ก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 2015 โดยมีห้องปฏิบัติการ xSDG แห่งสถาบันวิจัยเคโอ มหาวิทยาลัยเคโอ เป็นเจ้าภาพหลัก เครือข่ายนี้ทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการระดมความร่วมมือจากสมาชิกที่หลากหลาย เพื่อเร่งขับเคลื่อนประเทศญี่ปุ่นให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) อย่างครบวงจร

วัตถุประสงค์และแนวทางดำเนินงานหลักประกอบด้วย:

- การผลิตและเผยแพร่รายงานวิเคราะห์: จัดทำรายงานเชิงวิชาการเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติงาน
- การจัดเวทีเสวนาผู้เชี่ยวชาญ: กระตุ้นการมีส่วนร่วมและส่งเสริมความมุ่งมั่นในการดำเนินงานของภาคเอกชนและองค์กรธุรกิจ
- นวัตกรรมดิจิทัล "SDGs Today Japan": พัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อนำเสนอข้อมูลความคืบหน้าในการดำเนินงานด้าน SDGs ของหน่วยงานต่างๆ ภายในประเทศอย่างโปร่งใสและเข้าถึงได้ง่าย

หน่วยงานผู้ร่วมจัดโครงการ

KIT**Kanazawa Institute
of Technology**

ข้อมูลพื้นฐาน

สถาบันเทคโนโลยีคานาซาวะ หรือ KIT มหาวิทยาลัยเอกชนชั้นนำในสาขาวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์แห่งจังหวัดอิชิกะวะ ได้ยกระดับประเด็นด้านความยั่งยืนให้เป็นแกนกลางของพันธกิจและอัตลักษณ์ของสถาบันอย่างโดดเด่น โดยสถาบันถือเป็นผู้บุกเบิกกลุ่มแรกๆ ที่นำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มาปรับใช้อย่างเป็นรูปธรรม จนได้รับการยกย่องด้วยรางวัล Japan SDGs Awards ครั้งที่ 1 จากรัฐบาลญี่ปุ่น (Chief Cabinet Secretary Award) ความสำเร็จดังกล่าวสะท้อนถึงศักยภาพของสถาบันในการบูรณาการแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้ากับภารกิจหลัก ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัย และการอุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมอย่างเป็นองค์รวม

KIT แนวทางที่โดดเด่นในการบริหารจัดการพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัย โดยกำหนดให้สิ่งอำนวยความสะดวกและอาคารสถานที่เป็นห้องปฏิบัติการที่มีชีวิต เพื่อขับเคลื่อนความยั่งยืนผ่านโครงการในวิทยาเขตต่าง ๆ เช่น ในด้านเทคโนโลยี KIT ใช้วิทยาเขต Yatsukaho เป็นพื้นที่วิจัยและทดสอบนวัตกรรมด้านพลังงาน วัสดุขั้นสูง และระบบชีวกลศาสตร์ภายใต้สถานการณ์จริง ส่วนด้านจริยธรรมและนิเวศวิทยา สถาบันใช้ศูนย์ Anamizu Bay จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังความตระหนักรู้ทางสิ่งแวดล้อม พร้อมสะท้อนค่านิยมเรื่องความหลากหลายและการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

สถาบันบูรณาการความยั่งยืนผ่านหลักสูตร Project Design ที่เน้นการแก้ปัญหาตามลำดับขั้น ตั้งแต่ประเด็นภายในมหาวิทยาลัย ความท้าทายในท้องถิ่น ไปจนถึงปัญหาระดับโลกที่เชื่อมโยงกับ SDGs นอกจากนี้ ศูนย์ส่งเสริม SDGs ของสถาบันยังได้พัฒนานวัตกรรม เกมไพ่ SDGs Action "X (cross)" โดยกลุ่มนักศึกษา SDGs Global Youth Innovators ซึ่งปัจจุบันถูกนำไปใช้ขับเคลื่อนความรู้ทั้งในภาคการศึกษา ธุรกิจ และราชการ ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติอย่างแพร่หลาย

ข้อมูลพื้นฐาน: Kanazawa Institute of Technology (KIT)

ในด้านการวิจัย KIT มุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรมที่ครอบคลุมตั้งแต่เทคโนโลยีขั้นสูงไปจนถึงการประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่จริง โดยมีตัวอย่างความสำเร็จที่โดดเด่น อาทิ การพัฒนาวัสดุชีวภาพเสริมความแข็งแรงเพื่อต้านทานแผ่นดินไหว (เช่น CABKOMA Strand Rod สำหรับอาคารนวัตกรรมทนทานต่อแรงสั่นสะเทือน) รวมถึงโครงการพลังงานหมุนเวียนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับชุมชน ณ ประเทศโมซัมบิก ผ่านการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพจากสบู่ดำ (Jatropha) ซึ่งโครงการเหล่านี้ถูกออกแบบภายใต้กรอบการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) อย่างชัดเจน ทั้งในมิติการสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่น การเข้าถึงพลังงานสะอาด และการจัดความยากจน

Gemini said

การมีส่วนร่วมกับชุมชนถือเป็นอีกหนึ่งเสาหลักสำคัญ KIT ได้ดำเนินงานผ่านศูนย์ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อสร้างสรรค์โครงการร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่น ภาครัฐกิจ และพันธมิตรระดับนานาชาติ อาทิ การวางแผนเมืองแห่งอนาคต (SDGs “Future City”) และการขับเคลื่อนโครงการเพื่อพลเมืองในเมือง Hakusan รวมถึงการสร้างภาคีเครือข่ายหลายภาคส่วนเพื่อส่งเสริมธุรกิจนวัตกรรมและเยาวชนที่มุ่งเน้นความยั่งยืน

KIT ได้วางตำแหน่งตนเองเป็นมหาวิทยาลัยที่ไม่เพียงแต่ให้ความรู้ด้านความยั่งยืนผ่านหลักสูตรและการวิจัยเท่านั้น แต่ยังลงมือปฏิบัติและสร้างต้นแบบนวัตกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อประโยชน์ของสังคมอย่างเป็นรูปธรรมในทุกมิติ

สมาชิกโครงการ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยสยาม

รองศาสตราจารย์ ดร. ประมุข อุนหলেখกะ
อธิการบดี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยวัชร พรหมจิตติพงษ์
รองอธิการบดีฝ่ายแผนและยุทธศาสตร์เพื่อสังคม
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์ ดร.ปรารภนา ใจฟ่อง
ผู้ช่วยอธิการบดี
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติบดี ไยพูล

คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัทฉัย เจื้ออนันตสันต์

รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

รองศาสตราจารย์ ดร.วาริท เจาะจิตต์

รองอธิการบดีฝ่ายบริหารและการพัฒนาอย่างยั่งยืน
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรศักดิ์ สวัสดิ์

ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิภานต์ สุวรรณประทีป

ผู้ช่วยอธิการบดี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

อาจารย์วนิดา วงศ์บรรณาคม

ผู้ช่วยอธิการบดี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

อาจารย์ดร.พัชรี ทองอำไพ

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ

มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณวลัย เกวะระ

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

มหาวิทยาลัยบูรพา

ศาสตราจารย์ รัชด ชมภูนิช

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตและพัฒนาย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ดร.จีมา ศรลัมพ์

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตและพัฒนาย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาจารย์ ดร.ภาณุฑา จันทรศิริ
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

อาจารย์ ดร.ณัฐรยาน์ ตรีผลา
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

คณะผู้จัดงาน

อ.นันทีนิ มาลานนท์ (หัวหน้าโครงการ)

- รองผู้อำนวยการ ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ผู้จัดการเครือข่าย SDSN Thailand

อัญพร อิ่มจงใจรักษ์

ผู้จัดการฝ่ายเครือข่าย
ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อรุษา ปัญญาทดแก้ว

รองผู้จัดการเครือข่าย SDSN Thailand

ชัญญชิดา กองแก้ว

ผู้จัดการโครงการ
ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Stephen Ng, Ph.D

นักวิจัยสาขาความยั่งยืนและวิทยาศาสตร์ภูมิอากาศ
ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
(SDG Move), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐรเดชน์ ชุ่มปลั่ง

วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ป๋วย อึ๊งภากรณ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กำหนดการศึกษาดูงาน วันที่ 11 ธันวาคม 2568

Time	Activity	Details
09.20 – 10.00	Transit to Kanazawa Institute of Technology	Group transfer from hotel to KIT and settle at KIT's SDG Promotion Center
10:00–10:10	Welcome & Overview of Program Agenda	Formal welcome, program objectives and introductions by Assist. Prof. Dr. Rika Ikeda, Department of Environment Design and Innovation, College of Information Design,
10.10 – 10.20	Opening Remarks	Opening Remarks by Chair of SDSN Japan (Pre-recorded)
10.20 – 10.25	Introduction of SDSN Thailand's University Sustainability Study Tour	Introducing core purposes of study tour and background of participants By Ms.Nuntinee Malanon Deputy Director of The Centre for SDG Research and Support, Thammasat University and Manager of SDSN Thailand
10:25-10:45	SDG Gameplay	Demonstration; SDG Gameplay with Global Youth Innovators
10.45 – 11.05	Strategic Briefing: KIT's SDG Governance & Implementation	Presentation on KIT's vision, strategic initiatives, and contributions to the SDGs. By Professor Tokutaro Hiramoto, Director of SDGs Promotion Center, KIT

Time	Activity	Details
11:35– 12:20	Leadership Exchange: SDGs as a Strategic Pillar in Higher Ed	Interactive roundtable discussion on current SDG integration models between Thailand and Japan
12:20–13:20	Lunch break	
13:20–14:20	KIT Ohgigaoka Campus	Visiting historic infrastructures and campus facilities supporting university sustainability
14:20–15:20	Transit to Kaiho Industry	
15:20–16:50	Industry Site Visit & Dialogue: University– Industry SDG Collaboration	Executive panel on industry-academia partnerships on sustainability and Site Tour
16:50-17:20	Reflection Session: Key Takeaways	Participants’ reflections on key takeaways and lessons for potential application in their own contexts.
17:20–17:40	Taiko Performance	The introduction to the background of the Wadaiko performance will be delivered by Rika Ikeda and followed by the performance.
17:40 – 18:40	Transit to Hotel	

กำหนดการศึกษาดูงาน

วันที่ 12 ธันวาคม 2568

Time	Activity	Details
9:20–10:00	Transit to Nonoichi Kareido	
10:00–11:00	Visit Nonoichi Kareido, a Public Library and Learning Center of Nonoichi City	Facility Tour and Observe a Community-Led Compost Workshop collaborating with KIT
11:00 – 12:30	Transit to KIT Hakusanroku Campus	
12:30–13:30	Lunch break	
13:30-13:50	Introduction to Hakusanroku Campus	By Professor Masaaki Shikada, President of ICT, and Professor Mamoru Mukai, Vice-President of ICT A campus committed to hands-on, experiential sustainability learning—driving innovation through research, strengthening global collaboration, and cultivating the next generation of leaders for a sustainable future.
13:50 – 14:50	Hakusanroku Campus Tour	Campus Innovation Labs & Smart Technologies / Emerging technologies, labs, and partnerships

Time	Activity	Details
14:50 – 15:10	Dialogue with a Local Cafe Owner in Hakusan City	Exploring How Citizens in Hakusan City is Utilizing Composting Initiatives in Nonoichi City
15:10-15:40	Dialogue: University– Local Government & Community Collaboration	Roundtable discussion on collaboration with local government & community
15:40 – 16:10	Executive Keynote: Research on Green Transformation at KIT: Community Model Demonstration Experiment for the Optimal Renewable Energy Mix	By Professor Masanori Fujimoto, Chairperson of Department of Mechanical Engineering, KIT
16:10 – 16:40	Keynote Dialogue	Roundtable discussion following the keynote speech
16:40 – 17:10	Reflection Session: Key Takeaways	Participants' reflections on key takeaways and lessons for potential application in their own contexts
17:10–17:25	Program Closing	Closing Remarks by President of KIT
17:25–18:55	Transit to Hotel	

สรุปสาระสำคัญจากกิจกรรม

Welcoming & Opening Remarks

การศึกษาดูงานด้านมหาวิทยาลัยกับความยั่งยืน ณ Kanazawa Institute of Technology (KIT) เริ่มต้นอย่างเป็นทางการด้วยการแนะนำสมาชิกโครงการในปี 2025 ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารและตัวแทนจากมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำนวนทั้งสิ้น 11 สถาบัน จากนั้น Assistant Professor Dr. Rika Ikeda จาก Department of Environment Design and Innovation, College of Information Design แห่ง KIT กล่าวต้อนรับพร้อมแนะนำบทบาทของ SDGs Promotion Center และให้ภาพรวมของโปรแกรมการศึกษาดูงาน ตลอดจนวัตถุประสงค์หลักของการเรียนรู้ตลอดทั้งสองวัน ในลำดับต่อมา Professor Norichika Kanie ประธานเครือข่าย SDSN Japan ได้กล่าวเปิดงาน โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนและนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ไปปรับใช้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์จริง

อาจารย์นันที มาลันนท์แนะนำโครงการ SDSN Thailand University Sustainability Study Tour ในฐานะกลไกเชิงยุทธศาสตร์ที่มุ่งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างความสอดคล้องด้านนโยบาย การกำกับดูแลองค์กร และการนำเป้าหมายความยั่งยืนไปประยุกต์ใช้ในระดับท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้บริหาร (Peer-to-peer Learning)

กิจกรรมในช่วงแรกถูกคั่นด้วยการสาธิตและร่วมกิจกรรม SDGs Action Cardgame “X(cross)” นำโดยทีมนักศึกษาจาก KIT เพื่อให้คณะศึกษาดูงานได้ทำความรู้จักกับเครื่องมือผ่านการทดลองเล่นจริงร่วมกัน

Strategic Briefing: KIT's SDG Governance & Implementation: Presentation on KIT's vision, strategic initiatives, and contributions to the SDGs

Professor Tokutaro Hiramoto ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs Promotion Center) ได้นำเสนอวิสัยทัศน์และกลไกการขับเคลื่อนองค์กรภายใต้ "KIT Model" ในฐานะสถาบันการศึกษาชั้นนำที่มุ่งสร้างนักนวัตกรรมเชิงวิศวกรรมเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน ความสำเร็จดังกล่าวส่งผลให้ KIT ได้รับรางวัลจากรัฐบาลญี่ปุ่น (SDGs Award - Chief Cabinet Secretary's Award) และเป็นที่ยอมรับอย่างสูงในฐานะมหาวิทยาลัยต้นแบบที่บูรณาการการเรียนรู้ผ่านโครงการ (Project-based Learning) มาอย่างยาวนานกว่า 3 ทศวรรษ หัวใจสำคัญในการดำเนินงานขององค์กร คือการยึดถือแนวทาง "Trinity of Peoples" ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างพื้นที่และบรรยากาศการทำงานร่วมกันอย่างเท่าเทียมระหว่างคณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา

ในด้านหลักสูตร มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการบ่มเพาะความเป็นมนุษย์ควบคู่ไปกับทักษะการแก้ปัญหาทางสังคม โดยวางรากฐานให้นักศึกษาได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหาจริงในชุมชนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐท้องถิ่นอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ตั้งแต่การเริ่มทำโครงการภายในมหาวิทยาลัยในชั้นปีที่ 1 การขยายผลสู่ระดับท้องถิ่นและภาคธุรกิจในระดับปีที่ 2 ไปจนถึงการใช้ความเชี่ยวชาญระดับสูงเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ซับซ้อนขึ้นในระดับปีที่ 3 และ 4 โดยมีคณาจารย์ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในภาคปฏิบัติจริง ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและพี่เลี้ยง (Mentor) เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์เชิงลึกให้แก่นักศึกษา

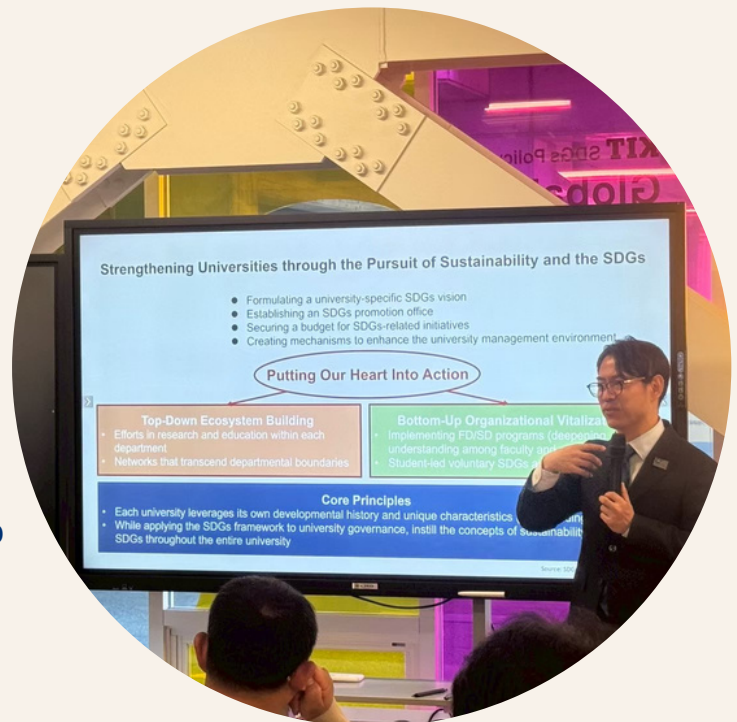
นอกจากนี้ KIT ยังได้วางเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ผ่านสามเสาหลักด้านความยั่งยืน ได้แก่ ประการแรก **การศึกษาที่เสริมศักยภาพผ่านนวัตกรรม** โดยมีโปรแกรมสำคัญอย่าง SDG Action Card Game X (Cross) ที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ประการที่สอง **การออกแบบชุมชนร่วมกับภาคีท้องถิ่น** ภายใต้แนวคิด "เมืองคือห้องปฏิบัติการที่มีชีวิต" (Living Lab) เพื่อระบุและแก้ไขปัญหาด้านนโยบายและสิ่งแวดล้อม และ ประการที่สาม **การสร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจ** เพื่อออกแบบนวัตกรรมที่เชื่อมโยงองค์ความรู้วิชาการสู่โลกแห่งการทำงานจริง เช่น โครงการออกแบบชิ้นส่วนเครื่องบินเพื่อการประหยัดพลังงานและการพัฒนาระบบรีไซเคิลระดับอุตสาหกรรม โดยกระบวนการทั้งหมดถูกขับเคลื่อนด้วยกลไกการวิจัยที่ถูกนำไปปฏิบัติจริง (Social Implementation Research) ใช้กระบวนการเรียนรู้ ทดลอง และถอดบทเรียน (Feedback-driven Approach) เพื่อยกระดับการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ท้ายที่สุด KIT ยังได้แสดงบทบาทความเป็นผู้นำในระดับสากลผ่านการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายระดับโลกอย่าง SDSN Japan เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการประสานความร่วมมือและแก้ไขปัญหาความท้าทายในระดับโลกอย่างยั่งยืน

Executive Keynote: Innovation & Sustainability in Universities

Professor Atsufumi Yokoi ผู้อำนวยการ Global Engagement Office แห่งมหาวิทยาลัย Okayama ได้นำเสนอทฤษฎีและแนวคิดเชิงวิพากษ์ว่าด้วย "ความยั่งยืนเชิงฟื้นฟู" (Regenerative Sustainability) ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างผลลัพธ์เชิงบวกสุทธิ (Net Positive) ต่อสุขภาวะของมนุษย์และโลก แทนที่จะเป็นเพียงการลดผลกระทบให้เป็นศูนย์ (Net Zero) โดย Professor Yokoi ได้ตั้งคำถามสำคัญถึงวิธีการส่งเสริม "การเปลี่ยนแปลงเชิงปฏิรูป"

(Transformational Change) ที่ก้าวข้ามเพียงการปรับตัวตามสถานการณ์ (Adaptive Change) พร้อมเสนอสมมติฐานว่า**กุญแจสำคัญคือการประสานรอยต่อระหว่างวัฒนธรรมทางวิชาการและการดำเนินงานส่วนกลางเพื่อสร้างระบบการกำกับดูแลความยั่งยืนแบบองค์รวม (Whole-Institution Sustainability Governance)** ผ่าน**ตัวกลางทางสังคม (Social Medium)** ที่ทำหน้าที่เชื่อมประสานโครงข่ายแบบลำดับชั้น (Hierarchical Network) เข้ากับโครงข่ายที่ยืดหยุ่น (Adaptive Network) อย่างเป็นระบบ

ในระดับปฏิบัติการ Professor Yokoi ได้เสนอ 3 เสาหลักในการปฏิรูปมหาวิทยาลัย ได้แก่ 1) การออกแบบเชิงระบบ (Systemic Design) ที่สถาบันต้องชัดเจนทั้งด้านวิสัยทัศน์ นโยบายและงบประมาณ 2) การผสานพลังบุคลากร (Synergy of People) ที่ต้องมีการขับเคลื่อนทั้งแบบบนลงล่าง (Top-Down) และล่างขึ้นบน (Bottom-Up) และ 3) การขับเคลื่อนด้วยอัตลักษณ์ (Identity-Driven) โดยนำรากเหง้าของสถาบันมาเป็นจุดแข็งในการสร้างวัฒนธรรมความยั่งยืน ซึ่งมหาวิทยาลัย Okayama ประสบความสำเร็จในการเป็นศูนย์กลางระดับภูมิภาคด้านการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (RCE) และการได้รับรางวัล Japan SDGs Award สถาบันมีการวางโครงสร้างการบริหารจัดการที่เข้มแข็ง ทั้งการสั่งการจากศูนย์กลางภายใต้อธิการบดี การบูรณาการพันธกิจเข้ากับคณะวิชา และการสร้างระบบ SDGs Ambassador เพื่อเปิดพื้นที่ให้กลุ่มฐานรากและนักศึกษามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

มหาวิทยาลัย Okayama ก่อตั้งหน่วยงานยุทธศาสตร์อย่าง Okayama University Global Engagement Office (OUGEO) เพื่อเป็น "ตัวกลาง" (Social Medium) ในการเชื่อมโยงงานวิจัยและนวัตกรรมสู่การแก้ไขปัญหาระดับสังคม (Social Implementation) ผ่านความร่วมมือระดับสากล เช่น โครงการร่วมกับ UNCTAD เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเพศในสายงาน STEM และการบ่มเพาะนักวิจัยหญิงตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) จากประเทศไทย โดยใช้กลยุทธ์การวางแผนจากภาพอนาคต (Backcasting) และการสร้างนวัตกรรมสังคมแบบเปิด (Social Open Innovation) เพื่อเปลี่ยนบทบาทของมหาวิทยาลัยจากการเป็นเพียงสถานศึกษา สู่การเป็นผู้นำในการสร้างคุณค่าใหม่และร่วมขับเคลื่อนโลกสู่ความยั่งยืนเชิงฟื้นฟูอย่างเป็นรูปธรรม

Leadership Exchange: SDGs as a Strategic Pillar in Higher Ed

ภายหลังจากการนำเสนอ ผู้บริหาร คณาจารย์ รวมทั้ง Professor Hiramoto และ Professor Yokoi ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญว่าด้วยการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ให้เป็นส่วนหนึ่งของ DNA ในมหาวิทยาลัย โดยมีประเด็นสรุปที่สำคัญดังนี้:

- **การเชื่อมประสานโครงสร้างองค์กรสู่การปฏิบัติจริง** ที่ประชุมได้อภิปรายถึงความสำคัญของการเชื่อมโยงโครงสร้างการบริหารแบบลำดับชั้น (Hierarchical Network) เข้ากับโครงข่ายการทำงานที่ยืดหยุ่น (Adaptive Network) โดยยกกรณีศึกษาของหน่วยงาน OUGEO แห่งมหาวิทยาลัย Okayama ในฐานะตัวกลางทางสังคม (Social Medium) ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการเชื่อมประสานนี้จะเกิดขึ้นได้จริงต้องอาศัยกลยุทธ์และการวางแผนจัดการด้านความยั่งยืนที่ระบุไว้ในโครงสร้างหลักของมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน
- **กลไกความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาบุคลากร** ในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล KIT มีแนวปฏิบัติที่น่าสนใจในการคัดเลือกคณาจารย์โดยระบุความเชี่ยวชาญที่ตอบโจทย์ความต้องการของภาคธุรกิจอย่างเฉพาะเจาะจง เพื่อดึงตัวจริงจากภาคปฏิบัติเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัย โดยคณาจารย์ใหม่จะได้รับการฝึกอบรมในปีแรกเพื่อเตรียมความพร้อมในการออกแบบการเรียนรู้แบบ Project-based ที่มุ่งแก้ปัญหาชุมชน และมีกำหนดเป้าหมาย (Milestone) ภายใน 3 ปีแรกในการผลิตงานวิจัยที่ตอบโจทย์ปัญหาจริงของสังคม
- **การสร้างสิ่งแวดล้อมการทำงานที่เท่าเทียมและการวัดผลรอบด้าน** เพื่อส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่ลดช่องว่างระหว่างวัยและตำแหน่ง มหาวิทยาลัยได้ใช้การประชุมภายนอกสถานที่เพื่อสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง พร้อมทั้งใช้ SDG Promotion Center เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างนักศึกษา บุคลากร และผู้บริหาร ผ่านกิจกรรมในชั้นเรียนและงานวิจัยร่วมกัน นอกจากนี้ ในด้านการประเมินผลการเรียนรู้ KIT อยู่ระหว่างการพัฒนากระบวนที่เปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายภาครัฐท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาจากโครงการที่ลงไปปฏิบัติจริง เพื่อให้แน่ใจว่าการเรียนรู้ได้รับความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่โดยตรง
- **การมองไปข้างหน้าสู่บริบทที่เหนือกว่าความยั่งยืน** บทสรุปที่สำคัญจากการแลกเปลี่ยนครั้งนี้คือ หน่วยงานวิชาการต้องวางแผนเชิงรุกเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการขับเคลื่อนด้านความยั่งยืน โดยเริ่มขยายขอบเขตการสนทนาไปสู่ประเด็นที่ก้าวไกลไปกว่ากรอบเป้าหมาย SDGs ในปัจจุบัน (Discussion Beyond SDGs) เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่นักศึกษาในการเผชิญกับความท้าทายใหม่ ๆ ในระดับสากลได้อย่างยั่งยืน

KIT Ohgigaoka Campus tour

คณะศึกษาดูงานได้เข้าศึกษาสำรวจพื้นที่ภายในวิทยาเขต Ohgigaoka ของ KIT ซึ่งครอบคลุมทั้งส่วนหอสมุด พื้นที่การเรียนรู้ส่วนกลาง และห้องปฏิบัติการเฉพาะทางในสาขาต่าง ๆ โดยการออกแบบสถาปัตยกรรมและพื้นที่ใช้งานของสถาบันนั้นมีความโดดเด่นในการมุ่งเน้นการใช้งานจริง (Functional Design) เป็นสำคัญ

จุดที่น่าสนใจเป็นพิเศษคือยุทธศาสตร์การจัดสรรพื้นที่ที่มุ่งสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ (Learning Ecosystem) เพื่อปลูกฝังความรับผิดชอบต่อทรัพยากรส่วนรวม สภาพแวดล้อมดังกล่าวถูกออกแบบมาเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองในการดูแลรักษาพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ร่วมกัน ซึ่งถือเป็นกลวิธีในการปลูกฝังพฤติกรรมด้านความยั่งยืนผ่านวิถีปฏิบัติในชีวิตประจำวัน แทนการเรียนรู้เพียงภาคทฤษฎีในห้องเรียน ทำให้สภาพแวดล้อมทางกายภาพของมหาวิทยาลัยกลายเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือในการขัดเกลาจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม

Kaiho Industry Site Visit & Dialogue: University-Industry SDG Collaboration

Kaiho Industry ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1969 เป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ผ่านการบริหารจัดการรีไซเคิลชิ้นส่วนยานยนต์แบบครบวงจร จุดเริ่มต้นของโมเดลธุรกิจนี้เกิดจากการปรับตัวต่อเชิงนโยบายด้านยานยนต์ที่เข้มงวดของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีระบบการตรวจสอบสภาพรถยนต์อย่างจริงจังควบคู่กับการใช้อัตราภาษีที่สูงสำหรับรถยนต์ที่มีอายุการใช้งานหลายปี ส่งผลให้พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนรถยนต์ใหม่ทุก 2-3 ปี ทำให้เกิดปริมาณรถยนต์ใช้แล้วและชิ้นส่วนสภาพดีที่ถูกทิ้งเป็นจำนวนมาก Kaiho Industry จึงได้ออกแบบระบบบริหารจัดการเพื่อเปลี่ยนปัญหาดังกล่าวให้เป็นโอกาสทางธุรกิจ ด้วยการนำชิ้นส่วนเหล่านั้นมาผ่านกระบวนการตรวจสอบมาตรฐานและส่งออกในฐานะอะไหล่มือสองคุณภาพสูงไปสู่ตลาดโลก

การสร้างมาตรฐานและความโปร่งใส (Accountability) เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมรีไซเคิลให้เป็นที่ยอมรับ ในปี ค.ศ. 2007 บริษัทได้จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรม (Training Center) โดยมีวัตถุประสงค์หลักดังนี้:

- **พัฒนากิจกรรม:** อบรมบุคลากรและเครือข่ายให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในการคัดแยกและรีไซเคิล
- **สร้างมาตรฐาน:** ยกระดับการตรวจสอบสินค้าให้มีความน่าเชื่อถือและสามารถรายงานผลต่อภาครัฐได้อย่างโปร่งใส
- **สร้างมูลค่า:** เปลี่ยนนิยามของ "ขยะยานยนต์" ให้กลายเป็น "ทรัพยากรที่มีค่า" ตามมาตรฐานสากล

ตั้งแต่ช่วงปลายปี ค.ศ. 2023 เป็นต้นมา องค์กรได้มุ่งเน้นความสำคัญไปที่ "การกำหนดวิสัยทัศน์แห่งอนาคต" (Visioning the Future) เพื่อเตรียมความพร้อมต่อความท้าทายใหม่และต่อยอดบทบาทผู้นำด้านความยั่งยืนในระดับสากล

ประเด็นสำคัญจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

- บทบาทของมาตรการทางภาษีและกฎหมาย: กฎหมายที่ควบคุมสภาพรถและภาษีรถเก่าที่สูงเป็นแรงผลักดันสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดการหมุนเวียนและการจัดการซากยานพาหนะอย่างเป็นระบบ บริษัทจึงสามารถพัฒนารูปแบบธุรกิจจากประสบการณ์กว่า 56 ปี ในการเปลี่ยนรถยนต์ใช้แล้วให้กลายเป็นทรัพยากรที่มีมูลค่า ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับโลก
- ระบบการจัดการขยะครบวงจร: บริษัทมีกระบวนการจัดการขยะที่เกิดจากการคัดแยกชิ้นส่วนอย่างเป็นระบบ โดยมีกลไกจากรัฐบาลในการควบคุมและรับรองมาตรฐานทุกขั้นตอนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- การสนับสนุนจากภาครัฐ: รัฐบาลญี่ปุ่นมีนโยบายเชิงรุกในการส่งเสริมทั้งการขยายธุรกิจภายในประเทศและการส่งออก มีการมอบเงินอุดหนุนเพื่อสร้างการเติบโต รวมถึงสนับสนุนให้คู่ค้าหรือประเทศปลายทางสามารถเข้ามาศึกษาเรียนรู้โมเดลธุรกิจได้ตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้น
 - ความร่วมมือเชิงกลยุทธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยและภาคธุรกิจ (University-Industry Collaboration):
 - สะพานเชื่อมแหล่งทุน: มหาวิทยาลัยใช้เครือข่ายและความน่าเชื่อถือทางวิชาการในการสนับสนุนให้ภาคธุรกิจเข้าถึงแหล่งทุนจากรัฐบาล เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาองค์กร เช่น การประเมินผลกระทบทางสังคม (Social Impact Assessment)
 - การวิจัยและพัฒนา (R&D): ร่วมกันพัฒนาองค์ความรู้เชิงลึก เช่น การบริหารจัดการและรีไซเคิลแบตเตอรี่รถยนต์

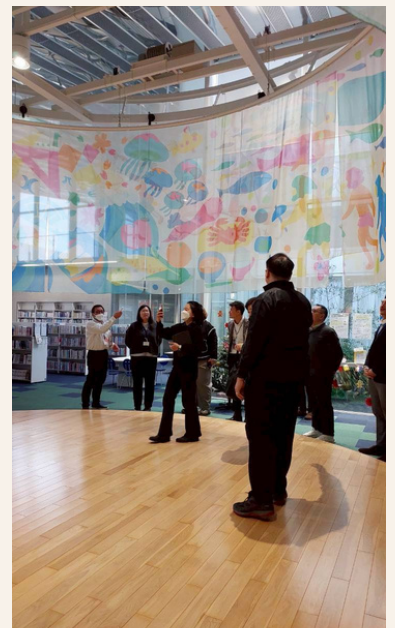

- การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์: ใช้วิธีการ Backcasting โดยมีคณาจารย์ทำหน้าที่ปรึกษาและเปิดโอกาสให้พนักงานมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อกำหนดภาพอนาคตร่วมกัน
- การแก้ไขปัญหาค่อด้านทางของเศรษฐกิจหมุนเวียน: ในช่วงการแลกเปลี่ยน ได้มีการตั้งข้อสังเกตถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกับผู้ผลิตต้นทาง (Manufacturers) เพื่อลดการเกิดขยะตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบ (Design for Environment) แทนที่จะมุ่งแก้ปัญหาที่ปลายทางเพียงอย่างเดียว

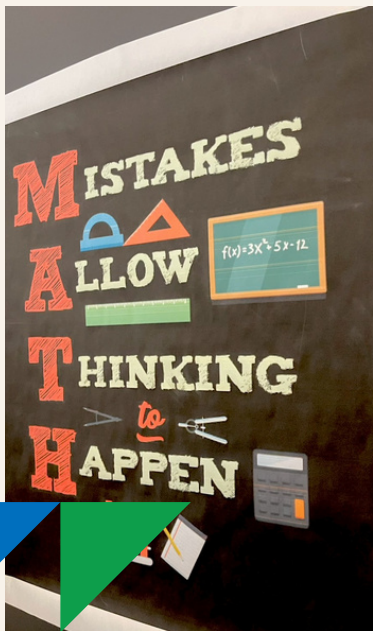
A Visit to Nonoichi Kareido: A Public Library and Learning Center of Nonoichi City

การศึกษาฐาน ณ Nonoichi Kareido ห้องสมุดประชาชนและศูนย์การเรียนรู้แห่งเมือง Nonoichi ทำให้เห็นภาพของการบูรณาการพันธกิจของ KIT เข้ากับความต้องการของท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างมหาวิทยาลัยและเทศบาลเมือง Nonoichi ทั้งสองหน่วยงานเริ่มต้นความร่วมมือผ่านการลงนาม MOU ในปี ค.ศ. 2004 เพื่อประยุกต์ใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีในการแก้ไขปัญหามุมชนและพัฒนาทักษะวิชาชีพ จนกระทั่งในปี ค.ศ. 2020 ทั้งสองหน่วยงานได้ขยายขอบเขตความร่วมมือสู่การส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ภายในพื้นที่ ซึ่งเมือง Nonoichi มีความได้เปรียบทางประชากรศาสตร์จากการมีสัดส่วนวัยหนุ่มสาวหนาแน่นที่สุดบนชายฝั่งทะเลญี่ปุ่น ภายใต้หลักสูตรบังคับของ KIT ที่กำหนดให้นักศึกษาต้องทำโครงการแก้ปัญหามุมชนรวม 17 หน่วยกิจ มหาวิทยาลัยได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาเรียนรู้จากความท้าทายจริงผ่าน 6 ประเด็นปัญหาท้องถิ่นในปี ค.ศ. 2025 เพื่อดำเนินการวิจัย วิเคราะห์ และนำเสนอแนวทางแก้ไขให้แก่เมืองโดยตรง นักศึกษา KIT ได้แสดงบทบาทในฐานะผู้ริเริ่ม และมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ โครงการผลิตและใช้ปุ๋ยหมักจากขยะในครัวเรือนที่มุ่งสร้างความตระหนักรู้ในการคืนคุณค่าให้แก่ทรัพยากรเหลือใช้ส่งผลให้ประชาชนทุกช่วงวัยเปลี่ยนแปลงทัศนคติและเกิดพื้นที่การเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน โครงการสื่อสารกับประชาชนทุกวัยผู้เข้าร่วมโครงการผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อสนับสนุนการนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ "SDGs Future City" เช่น การจัด Workshop เพื่อยกระดับทักษะ (Reskill) ให้แก่ประชาชน และการสร้างความตระหนักรู้ด้านความยั่งยืนร่วมกับโรงเรียนท้องถิ่น ความสำเร็จเหล่านี้ช่วยให้เมืองได้รับทรัพยากรและความรู้ในการแก้ปัญหามุมชนได้รับการยอมรับเป็น "SDG Future City" และนักศึกษาได้รับโอกาสฝึกฝนความรู้และทักษะเพื่ออนาคตของตน

แนวทางการดำเนินงานของ KIT ยังมีศักยภาพสูงในการเป็นต้นแบบเพื่อขยายผลไปสู่ภูมิภาคอื่นในญี่ปุ่น เช่นในจังหวัด Shizuoka ในโครงการร่วมกับ UNDP ที่มีกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นมัธยมปลาย เป็นต้น ตลอดจนในระดับนานาชาติ อาทิเช่น ในประเทศภูฏาน และ เนปาล ผ่านความร่วมมือกับ FAO เพื่อพัฒนา SDG Card Game X ในเวอร์ชันของทั้งสองประเทศ

Overview of the ICT (International College of Technology) program

คณะศึกษาดูงานได้รับฟังการบรรยายแนะนำและสรุปภาพรวมของวิทยาลัยเทคโนโลยีนานาชาติ (ICT) Professor Masaaki Shikada อริการบตี และ Professor Mamoru Mukai รอง อริการบตี พร้อมทั้งเข้าเยี่ยมชมวิทยาเขต Hakusanroku ของ KIT วิทยาลัยจัดโครงสร้างหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้ระยะเวลา 5 ปี เพื่อมุ่งเน้นการบูรณาการความรู้ในรูปแบบ STEAM ครอบคลุมทั้งด้านวิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยี และวิชาศึกษาทั่วไป (Liberal Arts) โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการจัดการเรียนการสอน

ในด้านการจัดการศึกษา นักศึกษาจะเข้าศึกษา ณ วิทยาเขต Hakusanroku ในช่วง 2 ปีแรก และอาศัยอยู่ในหอพักภายใต้การดูแลทั้งด้านการศึกษาและสภาพแวดล้อมอย่างใกล้ชิดตลอด 24 ชั่วโมง จากนั้นในชั้นปีที่ 3 นักศึกษาจะเข้าสู่โปรแกรมการศึกษาต่อต่างประเทศ ณ Otago Polytechnic ประเทศนิวซีแลนด์ เป็นเวลา 1 ปี เพื่อร่วมเรียนในหลักสูตรปกติกับนักศึกษาในพื้นที่ ก่อนจะกลับมาศึกษาต่อในชั้นปีที่ 4 และ 5 ณ วิทยาเขต Kanazawa

สถาบันให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการบ่มเพาะทักษะการออกแบบทางวิศวกรรม (Engineering Design) การแก้ไขปัญหา และการลงมือปฏิบัติจริง ผ่านการสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมการแข่งขันหุ่นยนต์และการเขียนโปรแกรมในระดับประเทศ โดยปัจจุบันสถาบันมีคณาจารย์รวม 39 ท่าน ซึ่งกว่าร้อยละ 50 เป็นคณาจารย์ชาวต่างชาติ เพื่อสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเติบโตของนักนวัตกรรมในระดับสากล อาจารย์ในวิทยาเขตนี้ มีความหลากหลายและเชี่ยวชาญในสาขาวิชาและประเด็นต่างๆ เช่น ในมิติด้านการเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) และการพัฒนานวัตกรรม มีอาจารย์จากประเทศไทยเป็นผู้เชี่ยวชาญในประเด็นและดูแลนักศึกษาที่เกี่ยวข้อง

Dialogue with a Local Cafe Owner in Hakusan City, exploring how Citizens in Hakusan City is Utilizing Composting Initiatives in Nonoichi City) University–Local Government & Community Collaboration

ในประเด็นความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน คณะศึกษาดูงานได้สนทนากับเจ้าของร้าน Mom's Station Cafe ณ เมือง Hakusan ได้สะท้อนให้เห็นถึงภาพของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน โดยสถาบันเทคโนโลยีคานาฮาระ (KIT) ได้ทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมต่อชุมชนเขตภูเขาและที่ราบผ่านกิจกรรมเกษตรและการจัดการทรัพยากรหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ อาทิ การแปรรูปขยะครัวเรือนจากพื้นที่ราบให้กลายเป็นปุ๋ยหมักเพื่อส่งต่อให้เกษตรกรในเขตชนบท ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยแก้ปัญหาขยะในเมืองแต่ยังเป็นการสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนระหว่างเมืองและชนบทที่ชัดเจน โดยรัฐบาลท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในฐานะพันธมิตรที่ตระหนักว่าชุมชนคือพื้นที่การเรียนรู้ สำหรับการฝึกฝนทักษะร่วมกันของนักศึกษาและประชาชน ในมุมมองของผู้ประกอบการท้องถิ่นอย่างคุณเคโกะ เธอได้สะท้อนว่าโครงการนี้ช่วยสร้างแรงบันดาลใจในการดำเนินธุรกิจและเป็นพื้นที่แห่งบทสนทนาระหว่างคนหลากหลายวัย ทำให้คนในพื้นที่รู้สึกมีส่วนร่วมในการบ่มเพาะอนาคตของเมืองผ่านนวัตกรรมปุ๋ยหมักที่นำมาใช้ได้จริงในแปลงสมุนไพร และต่อยอดสู่กิจกรรมทางสังคมในชุมชนที่ทั้งผู้ประกอบการ สมาชิกชุมชน รวมทั้งนักศึกษาได้ประโยชน์จากการเรียนรู้ร่วมกัน

กระบวนการออกแบบโครงการเริ่มต้นจากการระบุปัญหาจริงของชุมชนเป็นโจทย์หลักในการพัฒนาหลักสูตร โดยมีคณาจารย์ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกที่คอยชี้แนะให้นักศึกษาออกแบบ Solution ที่ใช้งานได้จริง มหาวิทยาลัยมุ่งเน้นความสำเร็จที่ตัวกระบวนการเรียนรู้จากการทำงานร่วมกับชุมชนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ในด้านการบริหารจัดการความคาดหวัง สถาบันได้จัดให้มีช่วงเวลาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับฟังข้อเสนอแนะอย่างเข้มข้นระหว่างนักศึกษาและชุมชนเพื่อปรับปรุงผลงานให้ตรงจุด โดยใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป็นตัวเชื่อมโยงเพื่อลดช่องว่างของเป้าหมายที่แตกต่างกันระหว่างภาคธุรกิจและวิชาการ หัวใจสำคัญของการดำเนินงานคือการผลักดันให้นักศึกษาเป็นผู้ขับเคลื่อนหลักในโครงการที่ตนเองออกแบบเองอย่างเต็มศักยภาพ โดยมีคณาจารย์คอยสนับสนุนในเชิงยุทธศาสตร์เพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวกที่ยั่งยืนต่อสังคม

Executive Keynote: Research on Green Transformation at KIT: Community Model Demonstration Experiment for the Optimal Renewable Energy Mix By Professor Masanori Fujimoto, Chairperson of Department of Mechanical Engineering, KIT

***Research Keywords:** Decarbonization, KIT, Renewable energy, SDGs, Rural regeneration

Professor Masanori Fujimoto หัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกลแห่ง KIT ได้นำเสนอการวิจัย GX (Green Transformation) at KIT Community Model Demonstration Experiment for the Optimal Renewable Energy Mix ซึ่งเป็นโครงการที่สะท้อนถึงวิสัยทัศน์การขับเคลื่อนความยั่งยืนผ่านการสร้างความยืดหยุ่นด้านพลังงาน (Energy Resilience) ในระดับท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นแนวคิดการผลิตเพื่อบริโภคภายในพื้นที่ (Local Production for Local Consumption) เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านอื่น ๆ ของภูมิภาคอย่างเป็นระบบ

มหาวิทยาลัยได้ใช้พื้นที่ภายในวิทยาเขตเป็นพื้นที่ทดลองนวัตกรรม ครอบคลุมการพัฒนาระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่มีความแม่นยำสูงในการพยากรณ์การผลิตแม้ในช่วงภูมิอากาศวิฤกษ์ที่มีหิมะตก การบริหารจัดการระบบกักเก็บพลังงานแบบกระจายศูนย์ (Decentralized Control) ที่ทำงานประสานกับข้อมูลพยากรณ์อากาศ ตลอดจนการทดสอบระบบโครงข่ายอัจฉริยะ (Smart Grid) เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้พลังงานเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างโครงข่ายจำหน่ายไฟฟ้าเสมือนผ่านรถยนต์ไฟฟ้า (EV Virtual Distribution Line) เพื่อใช้รถยนต์ไฟฟ้าเป็นแบตเตอรี่สำรองเคลื่อนที่ และการพัฒนาระบบพลังงานชีวมวล (Biomass System) จากไม้สับและไม้พาลอกในท้องถิ่นซึ่งเป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ร่วมดำเนินการจริง

โครงการนี้มุ่งหวังให้เกิดการผลิตพลังงานไฟฟ้าและความร้อนที่พึ่งพาตนเองได้ภายใต้เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน ซึ่งในอนาคตมีแผนจะบูรณาการแบบจำลองเหล่านี้เข้ากับระบบจัดการพลังงานอัจฉริยะ (EMS) เพื่อค้นหาจุดสมดุลของการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุดและความคุ้มค่าเชิงยั่งยืนต่อไป

ประเด็นแลกเปลี่ยนหลังการนำเสนอโดย Professor Fujimoto ทำให้เข้าใจถึง ศักยภาพและทิศทางการขยายผลพลังงานชีวมวล ซึ่งแม้ในปัจจุบันการผลิตไฟฟ้าจะ ยังคงจำกัดขอบเขตการใช้งานอยู่ภายในพื้นที่มหาวิทยาลัย แต่พลังงานชีวมวลถือเป็นทางเลือกที่มีโอกาสเติบโตสูงเนื่องจากมีปริมาณวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรในพื้นที่เป็นจำนวนมาก วัสดุทางการเกษตรเหล่านี้สามารถพัฒนาไปสู่การสร้างควมมั่นคงทางพลังงานในวงกว้างได้ อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดของเทคโนโลยีปัจจุบันยังคงเป็นความท้าทายสำคัญ เนื่องจากระบบการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดแท่ง (Wood Pellets) ถูกออกแบบมาเพื่อรองรับเฉพาะเศษไม้เท่านั้น การขยายผลไปสู่การใช้เศษวัสดุทางการเกษตรประเภทอื่นจึงจำเป็นต้องมีการวิจัยเพื่อปรับปรุงทั้งโมเดลทางธุรกิจและเทคโนโลยีการผลิตให้สอดคล้องกับคุณสมบัติของวัตถุดิบที่หลากหลาย

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในประเด็นด้านพลังงาน ความสำเร็จที่เกิดขึ้นภายในสถาบันเป็นผลจากการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งระหว่างคณาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณและนโยบายอย่างเป็นรูปธรรมจากรัฐบาล ซึ่งเป็นกลไกหลักที่ช่วยผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านการใช้พลังงานอย่างยั่งยืน

ติดต่อ SDSN Thailand

เครือข่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนประเทศไทย
(SDSN Thailand)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต) อาคารสำนักงาน
อธิการบดี (อาคารโคมบริหาร) ชั้น 2 ห้อง 223
99 หมู่ 18 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง
อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12121

 FOLLOW US

sdsnthailand.com

SDSNTH

SDSN Thailand

รายงานการศึกษาดูงาน 2025 SDSN Thailand University Sustainability Study Tour

KIT

Kanazawa Institute
of Technology

**SDG
MOVE**

